

νὰ τὸν βάλη (εἰς) ὄρκον [[ἐγώ]] ὁ μπασιὰ Στάμ(ος)²⁵ / Κώνστα δέχεται ὄρκον καὶ μεταταῦτα θέλ(ει) γηρέψη τὴν ἀνθρωπιάντου²⁶ / καὶ ἔστω (εἰς) ἔνδιξιν:–²⁷⁻²⁹ / *pitropos tis Conpanies Georgius Horvát*, τζουανος μαρκ(ου), Ζαφύρης Μανόλη:–, Μάν(ος) Ζαραφη:– [χ.γρ.].

στ. 17 Κατάθεση αγωγής¹.

στ. 18-20 Ο εναγόμενος είχε επικαλεσθεί εξωδίκως τη μαρτυρία του ενάγοντα για την απόδοση λογαριασμού («λογάριασιν»²), ισχυριζόμενος ότι ο ενάγων ήταν παρών και έχει γνώση («ἔχει ἥδισιν»). Ο ισχυρισμός αυτός του εναγομένου, εκτός Κριτηρίου, προκαλεί και την παρέμβαση του ενάγοντα δια της αγωγής του.

στ. 21-23 Αίτημα του ενάγοντα: η κατάθεση/επίδειξη του εγγράφου της εκκαθάρισεως από τον εναγόμενο, το οποίο να φέρει την υπογραφή του ενάγοντα και επομένως την απόδειξη των ισχυρισμών του εναγομένου.

στ. 23-25 Εφ' όσον δεν προσκομισθεί έγγραφο εξοφλητικό, σύμφωνα με τα παραπάνω, ο ενάγων δέχεται την επαγωγή ὀρκου.

στ. 25 «καὶ μετὰ ταῦτα θέλει γηρέψη τὴν ἀνθρωπιάν του»³: σε περίπτωση που αποδειχθεί η αλήθεια των ισχυρισμών του ενάγοντα, αυτός υφίσταται προσβολή της προσωπικότητάς του από τον εναγόμενο, θεωρώντας ότι δίδεται η τιμή και η υπόληψή του σε ό,τι αφορά την αξιοπιστία του στις συναλλαγές.

1. Ο ενάγων παρεμβαίνει, διότι ο κατά την εγγρ. 20 οφειλέτης διέδωσε ότι ήταν μάρτυρας στην εκκαθάριση.
2. Την εκκαθάριση, δηλαδή, βλ. ΕΚΣ σσ. 197-198.
3. Θα ζητήσει ικανοποίηση, δια της δικαστικής οδού, λόγω της προσβολής της τιμής και της προσωπικότητάς του.

22

1737/II/5

χ. Ιωάννη Αδάμη

979/φ 7ν

σχ. 22α-25

Απόφαση προδικαστική. Προδεσμία για συμβιβασμό σε εμπορική διαφορά. Εμπορικά βιβλία. Κλήση εναγομένου. Αρχή οικονομίας της δίκης.

// 1737. ἐν μηνί φεβρουαρίῳ 5. Εἰς Σιμπῖνι.

²/ Κρίσις τοῦ κὺρ Κῶστα Λούκα, μετὰ τοῦ κὺρ Γεώργη Π(απ)α Νίκου.

³/ Ἠ Ἐπαρῶρη ἡ σιάσθη κατέμπροσθεν ἡμῶν ὁ κὺρ Κῶστας Λούκα Ρουῖσσ(ος) μὲ τὸν ⁴/ κὺρ Γεώργην Π(απ)α Νίκου, βάνωντας τὸ πόλτουρόντου, καὶ

ἐφανερώσε κά⁵/ποιον Κατάστιχον, καὶ λογαριασμοὺς ὅπου ἐλογαριάσθη ποτὲ ὡς ἔτυχεν ⁶/ μὲ λόγουτου, καὶ νὰ τοῦ ἀπόμεινεν χρεώστης ἀπὸ τὴν λογάριασιν ἐκείνην ⁷/ ὡς F 422. ζητῶντας ἀκόμη λογαρίασιν νὰ τοῦ κάμωμεν καλλήτερον ⁸/ καὶ τελειότερον εἰς αὐτά. Εἰς αὐτὸ τῆς ὥρας ἔρωτήσαμεν τὸν κύρ ⁹/ Γεώργην, χρεωστὰ τὰ ἄνοθεν, ἢ ὄχι; Καὶ πρῶτον μὲν ἀπεκρίθη ἐνώπιον ¹⁰/ τοῦ Κριτηρίου, μία καὶ δύο φοραῖς, ὅτι δὲν χρεωστὰ κἂν τίποτες, καὶ οὔτε ¹¹/ τὸν χρεωστῶ, οὔτε μὲ χρεοστάει. ὕστερα πάλιν ἀπεκρίθη, πῶς μέ ¹²/ τὸ νὰ τοῦ ἤφερεν βούλλα τὸ βράδυ, τὴν νύχτα, ἔτζη ἐσύντυχε, μόνον νὰ ἔχη ¹³/ διωρία, καὶ νὰ ἀποκριθῇ: ἐδιωρίσαμεν γοῦν, στρέγωντας καὶ αὐτοὶ οἱ δύο τους ¹⁴/ ὅτι ἀπὸ τὴν σήμερον τέσσαρας ἡμέρας, τὴν ἐρχόμενην τετράδι, ἐν μηνὶ ¹⁵/ φεβρουαρίῳ 9. νὰ ἔχουν νὰ παρῶρησιάζωνται, καὶ νὰ ἰσασθοῦν διὰ τὰ πάντα, ¹⁶/ ἕως νὰ ξεκάμουν ὁλότελα, ἕως οὐ ἔχουν ἄδ(ει)αν καὶ εἶναι παρόντες οἱ τίμιοι ¹⁷/ πολγάριδες, νὰ μὴν σιγήζουν πολλάκις τὸ κριτήριο, καὶ ἐγράφη διὰ ἐν¹⁸/δειξιν τῶν μελλόντων: ΙΑ (μον.)

¹⁹⁻²⁴/ *pitropus tis Conpanies Georgius Horvatt, Ἰωαννης Ἀδάμη mr, στάμος κοστά, Τζουανός μάρκ(ου), ελεύδερης αγγέλου mr, Μαβρουδίσ κονσταντίν(ου) και καπεταν(ος).*

στ. 3-8 Ἀσκηση αγωγῆς. Καταβολὴ παραβόλου¹. Αἶτημα τοῦ ἐνάγοντα εἶναι ἡ ἐπίλυση τῆς υφιστάμενης διαφορᾶς ἀπὸ ἐμπορικὴ δοσοληψία γιὰ οφειλὴ υπολοίπου χρέους, το ὁποῖο προκύπτει ἀπὸ "κατάστιχο"². Ἐπικουρικά, ο ἐνάγων αἰτεῖται τὴν πληρέστερη ἐκκαθάριση, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἡ προηγηθεῖσα «λογάριασις»³ ἐγίνε «ὡς ἔτυχεν», δηλαδὴ πρόχειρα.

στ. 8-11 Ἀρνηση τῆς βάσης τῆς αγωγῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου, ὁ ὁποῖος ἐμμένει στὴν προηγηθεῖσα ἐκκαθάριση.

στ. 11-13 Ὁ ἐναγόμενος ζητεῖ προδεσμία γιὰ νὰ προσκομίσει στοιχεῖα πρὸς δεμελίωση τῶν ἰσχυρισμῶν του, ἐπικαλούμενος ὅτι δὲν κλητεύθηκε νόμιμα («μέ τὸ νὰ τοῦ ἤφερεν βούλλα⁴ τὸ βράδυ, τὴν νύχτα» ⁵).

στ. 13-17 Τὸ Κριτήριο κατευθύνει τοὺς διαδίκους πρὸς δικαστικὸ συμβιβασμό⁶ καὶ δίδει ἀποκλειστικὴ προδεσμία, με τὴ συναίνεσή τους, ὥστε νὰ «ἰσασθοῦν διὰ τὰ πάντα»⁷ καὶ νὰ μὴν ἐνοχλοῦν («σιγήζουν») τὸ Κριτήριο (ἀρχὴ οικονομίας καὶ μὴ παρελκύσεως τῆς δίκης).

1. Βλ. ΕΚΣ, σ. 172.

2. Δηλ. ἐμπορικὸ βιβλίον· βλ. καὶ Θ. 15(1653) (ό.π., σσ. 279-280 καὶ σημ. 9).

3. Πρβλ. ἀν. ἐγγρ. 21.

4. Ἡ κλήση τοῦ ἐναγομένου γινόταν ἀπὸ τὸν Καπετάνο ἢ τὸν ἐνάγοντα.

5. Βλ. ἰδίως Θ. 32(1695) § 5 (ό.π., σ. 316 καὶ σημ. 22) ὅπου δεμελιώνεται ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ὅτι δὲν κλητεύθηκε νόμιμα· γιὰ τὴν ἐννοία τῆς «βούλλας» βλ. ό.π., σ. 284 σημ. 1. Πρβλ. Εξάβιβλο 1.4.10,11.

6. Βλ. ΕΚΣ, σσ. 95, 172, 173, 176 σημ. 74.

7. Βλ. τὴν χρῆση τοῦ «ισάζω-ισάζομαι» καὶ στὸ Θ. 22(1666) § 8 (ό.π., σ. 289).